

bestemmer, at der for Fremtiden ikke maa oprettes noget Lehn, Stamhuus eller Fideicommiss-Gods, saa kan dette kun forstaaes som Jordegods, hvorimod Paragraphen ikke handler om Fideicommiss-Capitaler. Naar man derhos vil erindre, hvad jeg ligesledes under mit tidligere Foredrag tillod mig at bemærke, og som forekommer mig uimodsigeligt, at her overhovedet ikke er Spørgsmaal om nogenformelst virkelig Forøgelse af Lehnene eller Fideicommisserne, saa tør jeg formene, at, hvad Ordføreren i denne Retning har anført, vil findes tilstrækkeligt imødegaaet. Den ærede Ordfører har endvidere i sit sidste Foredrag udhævet, at Bederlagssummen fornemmelig af den Grund burde overlades til de nuværende Lehns- og Fideicommissbestidders Disposition, fordi Skatteforøgelsen i Særdeleshed skulde falde de nuværende Besiddere til Last; thi — meente han — med Hensyn til de senere Besiddere vil Forskjellen i det Væsentlige udjævnes, og han sigtede herved uden Tvivl til de Tilfælde, i hvilke Eiendomme gaar over fra Mand til Mand ved Kjøb og Salg, hvorved der da ganske vist ved Bestemmelsen af Kjøbsummen vil blive taget Hensyn til den forøgede Skattebyrde. Men jeg skal derved bede bemærket, at vi her tale om Lehns- og Fideicommissgods, og, forsaavidt Jorder henhøre under Lehn og Fideicommiss, ere de, som bekendt, ikke Gjenstand for Handel og Wandel. Lehnet og Fideicommisset gaar ikke saaledes over fra den foregaaende til den efterfølgende Besidder, at Ordføreren's Raisonnement paa nogen Maade kunde ansees træffende; thi den senere Besidder kjøber ikke Lehnet eller Fideicommisset af sin Formand, men han arver det efter de ved Creationen fastsatte særegne Bestemmelser. Den ærede Taler, som sidst havde Ordet, oplæste en Passus af et Foredrag, jeg havde holdt forleden Dag, og meente, at dette stod i Strid med hvad jeg idag har yttret. Jeg seer kun heraf, at den ærede Taler hverken forleden Dag eller idag rigtigt har forstaaet, hvad jeg har sagt. Den oplæste Passus af mit tidligere Foredrag gaar jo ud paa, at det omhandlede Bederlag ikke bør betragtes paa den Maade, som en Minoritet i Udvalget havde villet gjøre gjældende, saaledes nemlig, at det skulde være

at ansee som Erstatning for en mulig Forringelse af Eiendommens Salgsværdi, men ikke som Bederlag for Ophævelse af Skattelettelsen. Dette er en urigtig Betragtningssmaade; det gaar ikke an, saaledes at stille Ophævelsen af Skattelettelsen og Forringelsen af Eiendommens Værdi imod hinanden. Det er netop for Ophævelsen af Skattelettelsen, at Bederlaget ydes, men ligesaa vist er det, at denne Skattelettelsens Ophævelse igjen bevirker en Forringelse af Eiendommens Værdi. Det er just dette, jeg atter idag har udtalt.

Med Hensyn til hvad der er yttret om det andet Punkt, nemlig om Prioritetshavernes Ret, har jeg intet Væsentligt at tilføie. Man har vel sagt, at jeg ikke har lagt stor Vægt paa det Princip, jeg opstillede, end at jeg selv har tilraadet at fravige det; men jeg tillader mig at mene, at den herom gjorte Bemærkning ganske er paa sit urette Sted. Fordi man hylder et Princip og anseer dette for at være af stor Bigtighed, derfor er det ingen Inconsequens, naar man troer, i Anvendelsen af dette Princip at burde lempe sig efter praktiske Hensyn, hvilke en fornuftig Lovgivning aldrig tør tabe af Sigte. Det er overhovedet en Misforstaaelse, naar man mener, saaledes at skulle opretholde Principer, at man ganske ubetinget og hensynsløst skulde lade sig binde ved alle Consequenter, som deraf kunde udledes. Derimod vil en praktisk Mand let skjønne, at et Princip, hvor velbegrunder og rigtigt det end kan være, dog, naar det i Lovgivningen skal gjenføres, ofte i mange Maader kan behøve at lempes, for at der ikke ved en eensidig Gjennemførelse af samme skal afstedkommes praktiske Ulemper og Forviklinger; men dette er ikke at opgive Principet, end sige at opgive det i det Væsentlige.

Naar den samme ærede Taler meente, at det ikke skulde være rigtigt at opstille en Regel, der kunde fremkalde praktiske Tvivl og Bausfæligheder, uden at give nærmere Forskrifter om, hvorledes disse Tvivl skulle løses, disse Bausfæligheder overvindes, saa har jeg allerede bemærket, at jeg aldeles ikke troer, at den Regel, som vi have foreslaaet, vil give Anledning til store praktiske Bausfæligheder. De Tvivl, der maatte opstaa, ville i alt Fald blive at løse i